

Plan for uavhengig kontroll av brannsikkerhet utført av Trygcon AS (T)

T's uavhengig kontroll av brannsikkerhet i byggesaker, dvs. kontroll av overordnede branntekniske prosjekteringsforutsetninger (brannkonsept), jfr. Byggforskseriens blad 321.026, foretas i samsvar med kravene/intensjonene som fremgår av SAK10 § 14-7 samt veiledningen til denne og veiledning for ukpr, HO-1/2012, utgitt av Direktoratet for byggekvallitet (DIBK).

Dokumenter som ifølge disse veiledningene skal kontrolleres er:

- Brannstrategi/-konsept.
- Aktuelle branntegninger/-skisser.
- Utdrag fra det kontrollerte foretakets (F) styringssystem som viser at det dekker ansvarsområdet/oppdraget/oppgaven.
- Utfylte sjekklister som viser at styringssystemet er brukt/fulgt og at alle aktuelle branntekniske forhold er behandlet og dokumentert tilfredsstillende i brannkonseptet slik at nødvendige ytelseskrav framkommer utvetydig.

T bruker i sitt kontrollarbeid en egenutviklet sjekklister som er spesialtilpasset kontrolloppgaven. Resultatet av kontrollen vil fremgå av den skriftlige tilbakemeldingen T gir F.

Når kontrollen er gjennomført utarbeides sluttkontrollrapport. Det skjer normalt etter at T og F er enige om aktuelle oppfølgingskritt i den grad kontrollen har avdekket behov for dette. Skriftlig verifikasjon mht. at eventuelle avvik er lukket, gjennom oversendelse av revidert brannkonsept eller annen på annen måte, er i slike tilfeller en naturlig avslutning på kontrolloppgaven (og som samsvarer med forannevnte kontrollveiledning). Sluttkontrollrapporten sendes oppdragsgiver, søker og F (for deres videre oversendelse til aktuelle instanser/aktører).

Sluttkontrollrapporten vil inneholde følgende opplysninger:

- Nødvendige opplysninger om byggesaken.
- Navn på oppdragsgiver, foretaket som kontrolleres og kontaktpersoner.
- Liste over dokumenter som er kontrollert (navn, dato).
- Beskrivelse av kommunikasjonen med aktuelle foretak/aktører.
- Oversikt over hvilke temaer/forhold som er kontrollert, herunder eventuelle feil, mangler og avvik kontrollen har avdekket.
- Forslag til eventuelle oppfølgingskritt (justering av brannkonsept, lukking av avvik, justering av sjekklister mv.).

Om det oppstår uenighet mellom T og F (eks. knyttet til lukking av åpne avvik) vil dette bli innrapportert til kommunen (som bygningsmyndighet) slik HO-1/2012 angir.

Tilleggsinformasjon

Enmannsforetaket T's sentrale godkjenning knyttet til fag-/ansvarsområdene PRO og UKPR av henholdsvis *brannkonsept* og *brannsikkerhet* utløp i april 2016, og ble ikke fornyet av grunner som fremgår av det etterfølgende.

For å fjerne eventuell tvil knyttet til T's mulighet til å påta seg/erklære ansvarsrett for tiltak som plasseres i tiltaksklasse 3 gis ytterligere redegjørelse om emnet:

SAK10 fratar ikke enmannsforetak retten til å gjennomføre overordnet brannteknisk prosjektering eller uavhengig kontroll av slik prosjektering der oppgaven plasseres i tiltaksklasse 3.

SAK10 § 9-1 første ledd er revidert mht. at foretak som skal ha ansvarsrett må ha **gjennomføringsevne** for oppgaver knyttet til ansvarsretten. Det betyr at foretaket i det enkelte prosjektet må ha bemanning som er nødvendig for oppgaven (bemanningen kan skje ved å engasjere underleverandør eller innleie av personell dersom det er nødvendig).

Foretak som søker sentral godkjenning må (inntil 03.11.17¹) dokumentere at det har **en organisasjon med gjennomføringsevne** for oppgaver som omfattes av godkjenningsområdet. Det står i andre leddet. Det betyr at foretaket må ha nødvendig bemanning **innen egen organisasjon** uten å være avhengig av bistand utenfra. Det betyr imidlertid også at foretak som ikke har sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 likevel kan påta seg (erklære) ansvarsrett i tiltaksklasse 3 dersom man har gjennomføringsevne. Det vil undertegnede enmannsforetak ha for mange tiltak når det gjelder overordnet brannteknisk prosjektering eller kontroll av prosjektering i tiltaksklasse 3. Dersom det i en konkret sak er nødvendig med økt bemanning vil T oppnå dette gjennom legal innleie av kompetent personell.

Forskriftsveiledningen angir at prosjektering med analyser av byggverk i brannklasse 4, og andre større og kompliserte byggverk i brannklasse 3 med omfattende fravik fra preaksepterte løsninger, skal utføres av en arbeidsgruppe bestående av minst 3 personer, jfr. NS 3901. Selv om verken veiledningen eller standarden er forskrift, angir dette likevel implisitt at det ikke er noe i veien for at enmannsforetak kan prosjektere og kontrollere byggverk i tiltaksklasse 3. Det begrunnes med at en kombinert komparativ/kvalitativ analyse av mindre kompliserte fravik i prosjekteringen av et byggverk medfører at tiltaket ihht. veiledningen plasseres i tiltaksklasse 3 samtidig som det ikke krever «full analyse»-prosedyrer etter NS 3901. Aktuelle verifikasjons- behov og -metode kan isteden vurderes ut i fra Byggdetaljblad

¹ DIBK meldte den 03.11.17 via sin hjemmeside:

«Fram til 1.10.2017 har direktoratet stilt krav om at foretak må ha minst tre egne ansatte for å få sentral godkjenning som prosjekterende av brannkonsept i tiltaksklasse 3. Dette er gjort med henvisning til NS 3901. Standarden stiller krav om at kompliserte byggverk i brannklasse 3 med omfattende fravik fra preaksepterte løsninger, skal utføres av en arbeidsgruppe bestående av minst tre personer. Direktoratet har kommet til at det ikke er tilstrekkelig hjemmel for å kreve at en arbeidsgruppe på tre i det enkelte foretaket. Vi har derfor endret praksis.»

DBIK har altså etter flere års uhjemlet praksis gjort denne viktige innrømmelsen. Trygcon ser ingen viktig grunn til å tre inn i den sentrale (frivillige) godkjenningsordningen igjen.

321.026 som skiller verifikasjonsomfang for mindre, ukompliserte fravik, og utførlig dokumentasjon av brannsikkerheten med utgangspunkt i NS 3901:2012 for utforming av «tyngre» analyser for kompliserte byggverk.

Endringen som innebærer at man nå **erklærer** ansvarsrett istedenfor som tidligere å søke om ansvarsrett forandrer ikke det faktum at foretaket må ha nødvendig kompetanse til å gjennomføre arbeidet det påtar seg.

Enmannsforetak kan som nevnt foran benytte underleverandører til bidra med å løse oppgaver innenfor ansvarsretten. Dette framkommer av SAK10 § 10-1 første ledd bokstav c «rutiner for å styre andre foretak som foretaket knytter til seg». T har i sitt styringssystem tatt inn en bestemmelse om innleie av ekstern kompetanse dersom det er behov for å gjennomføre analyser/kontroller som krever en arbeidsgruppe i en konkret byggesak.

Det er altså utelukkende en nyanse som går på foretakenes **organisering** når det gjelder kravene til ansvarsrett og sentral godkjenning. Kravet (inntil 03.11.17) om kontinuerlig **organisasjon** gjelder bare for sentral godkjenning. Kravet til **gjennomføringsevne** gjelder for begge.

Det er forøvrig verd å merke seg at DIBK via sin hjemmeside (pr. 1.3.16) melder: **Sentral godkjenning som vilkår for deltakelse i offentlige anbudskonkurranser: Klagenemnda for offentlige anskaffelser har fastslått at det ikke er adgang til å kreve sentral godkjenning som vilkår for å tildele oppdrag.**

Det kan ikke stilles krav om at nødvendige godkjenninger må foreligge på et tidligere tidspunkt enn når arbeidene påbegynnes.

Offentlige instanser som ønsker å få oppfylt krav tilsvarende de som gjelder for sentral godkjenning, kan ta disse inn i konkurransegrunnlaget. Offentlige innkjøpere kan kreve at foretak har kvalifikasjoner tilsvarende det som kreves for sentral godkjenning, men ikke at foretaket faktisk har eller skaffer seg sentral godkjenning.

https://www.dibk.no/no/SENTRAL_GODKJENNING/Tilsyn-med-foretak1/Gebyr/

Undertegnede var (gjennom sitt opprinnelige private enkeltmannsforetak) den første brannrådgiveren i landet som fikk sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 (i 1997 da ordningen startet). Kompetansen/kunnskapene som lå til grunn for godkjenningen bygger på erfaring som branningeniør (leder av brannforebyggende avdeling i Bergen brannvesen) og senere som brannsjef i Drammen og Bergen (1976-90) og som privat brannrådgiver fra 1990. I disse stillingene/funksjonene sto alle viktige sider av det brannforebyggende arbeidet i fokus.

Etter 1997 har u.t. arbeidet kontinuerlig med brannprosjektering knyttet til nye og eksisterende byggverk, og uavhengig kontroll av andre brannrådgiveres brannprosjektering. Referanselisten er omfattende.

Undertegnede har også i perioden 2010-16 ledet prosjekteringen av flere store underjordiske parkeringsanlegg i brannklasse 4, der det er gjennomført full analyse.

Trygve Conradi